

DE AMSTERDAMSE WETHOUDER KAJSA OLLONGREN

'80 PROCENT VAN DE BANKEN BLIJFT GEWOON IN LONDEN'

Maar na de Brexit zou Amsterdam toch in the picture zijn bij the City? Dat valt dus tegen. 'Er is wel meer interesse bij buitenlandse bedrijven', zegt de Amsterdamse wethouder. Alleen moet er nog wel wat gebeuren voordat die de oversteek ook echt wagen.

Kajsa Ollongren (D66) trekt niet graag een grote broek aan over de kansen dat bedrijven uit de Londense City naar Amsterdam komen na de Brexit. 'Ik denk dat 80 procent van de financiële bedrijven en instellingen daar gewoon blijft zitten', zegt ze. 'Londen steekt nu met kop en schouders boven andere Europese steden uit en dat zal ook zo blijven.' Maar bij die 20 procent die wel weg wil, of een *football* wil binnen de grenzen van de EU, ziet ze zeker kansen. Een beetje Amsterdamse bravoure is ook haar niet vreemd als ze de alternatieven analyseert. 'Parijs is natuurlijk een geweldige stad', zegt ze. 'Ik kom er ook heel graag. Maar voor ondernemers is Frankrijk weleens wat moeilijk. En Duitsland is verdeeld tussen Berlijn, München en Frankfurt.

Frankfurt is om te werken interessant vanwege de ECB die er zit, maar om te wonen? Vraag dat maar aan de expats die naar Amsterdam komen.'

Vond u de Britse verkiezingen eigenlijk nog spannend na het referendum?

'Ik vond het ongelooflijk spannend. Ik zat op het puntje van mijn stoel en later viel ik bijna van mijn stoel. Maar het referendum over de Brexit was veel spannender. Dat was een heel grote echte verandering met impact.' Twee dagen na het referendum zat Ollongren in de ambtswoning van de burgemeester met internationale (financiële) bedrijven om tafel. Ze wilde input. Vrij vlot daarop vertrok ze naar Londen. Eerst maar eens om de sfeer op te

**'FRANKFURT
MAG INTERES-
SANT ZIJN
VANWEGE DE
ECB, MAAR OM
ER TE WONEN?'**

Wie is Kajsa Ollongren?

Kajsa Ollongren (Leiden, 1967) kwam in 2014 vrijwel uit het niets de Amsterdamse gemeentepolitiek binnen als wethouder Economische Zaken voor D66. Ze was sinds 2011 secretaris-generaal bij het ministerie van Algemene Zaken en vertrouweling van premier Mark Rutte. Ollongren begon haar loopbaan als topambtenaar bij het ministerie van Economische Zaken. Daarna werd ze plaatsvervangend secretaris-generaal en raadviseur van het ministerie van Algemene Zaken. In 2006 stond ze voor D66 op de lijst voor de Tweede Kamerverkiezingen. Ze maakte deel uit van het formatieteam van het Kabinet-Rutte I en werd door *de Volkskrant* in 2011 gekozen tot meest invloedrijke vrouw in Nederland. Kajsa (voluit jonkvrouw Karin Hildur, van oude Finse adel) Ollongren is dochter van Alexander Ollongren, hoogleraar informatica en astronomie, die aan de wieg stond van de Nederlandse Informatica.

snuiven, later nog een paar keer om te kijken of ze bedrijven kon interesseren om zich in Amsterdam te vestigen. 'Ik weet hoe dat werkt', zegt Ollongren. 'Ik heb altijd nauw samengewerkt met het Netherlands Foreign Investment Agency en Amsterdam Inbusiness.'

Eind april kwam het bericht dat de Nederlandse regering en Amsterdam proberen de European Medicines Agency (EMA) naar de hoofdstad te halen. Die zit nu in Londen en moet weg zodra de Britten uit de EU zijn. Geen financiële instelling dus, wat gezien het profiel van de Zuidas en het feit dat ook de Europese Bankautoriteit (EBA) weg moet uit Londen misschien eerder logisch zou zijn. Het is op voordracht van het kabinet, vertelt Ollongren, waar ze helemaal achter staat. 'Ik vind het een goede *match*. Wij profileren ons als een stad van hoofdkantoren, niet zozeer als financieel centrum, en als een stad van innovatie en startups. In alle lijstjes die circuleren, staan wij op die punten ook wel in de top-3, dus dat lukt redelijk. De EMA is een combinatie van die dingen en daarom interessant. Het instituut zal ook als een magneet gaan werken op wetenschappers die bezig zijn met innovatieve medicijnen en daar hebben wij met bedrijven rond onze universitaire ziekenhuizen ook belang bij. En de medische congressen die EMA organiseert zijn goed voor de congreszalen en hotels in de stad.'

Merkt u nu dat er sinds vorig jaar anders naar Amsterdam als vestigingsplaats wordt gekeken?

'Jazeker. Wij deden natuurlijk altijd al aan acquisitie en we staan van oudsher vaak op hetzelfde lijstje als Londen. Vooral bij tech-bedrijven uit de VS en bedrijven uit Azië, en dan vooral Japan. Van hen hoor ik dat Londen toch minder logisch is geworden. En dan is Amsterdam wel heel interessant. Hier is veel tech, opleidingen zijn goed en Nederlanders spreken natuurlijk bijna allemaal fatsoenlijk Engels. Er is meer interesse, we weten alleen niet of dat direct al heeft geleid tot meer vestigingen. Dat is wel de verwachting, maar er spelen ook zaken mee als een oplevende economie.'

Er zit een stijgende lijn in het aantal buitenlandse bedrijfsvestigingen in Amsterdam. In

2014 werden 139 bedrijven naar de hoofdstad gehaald, het jaar erna waren dat er 141 en afgelopen jaar openden 157 buitenlandse ondernemingen de deuren in Amsterdam. Om zich op de kaart te zetten, kijkt Ollongren meer naar het merk Amsterdam dan de stadsgrenzen. Ze volgt de theorie dat voor buitenlanders Amsterdam groter is dan de stad. En wat in Nederland nog wel eens op een soort binnenlands imperialisme lijkt, werkt in het buitenland prima. 'Wij werken heel goed samen met de gemeente Hilversum om ons aan de man te brengen onder de noemer Amsterdam Media Valley. Dat soort samenwerkingsverbanden zijn er meer, maar dat zou vaker kunnen in Nederland.'

CAMPAGNE VOOR VESTIGINGSKLIMAAT

Al vanaf het moment dat ze drie jaar geleden naar Amsterdam kwam als wethouder, voert Ollongren campagne voor het vestigingsklimaat. Speerpunt was lang het tekortschietend internationaal onderwijs. Buitenlandse werk-

nemers – expats – hebben ten slotte ook kinderen die naar school moeten. 'Er waren wachtlijsten, dat is een breekpunt voor een bedrijf dat zich hier wil vestigen', zegt Ollongren. Er volgden maanden van Haags-naar-elkaar-wijzen, tot het kabinet overstag ging. 'Dit kabinet zei uiteindelijk: 'We begrijpen wat je bedoelt.' En er kwam extra geld beschikbaar. Nu hoop ik dat goed internationaal onderwijs expliciet onderdeel wordt van het vestigingsbeleid.'

Is er nog veel werk aan de winkel om bedrijven te interesseren in Nederland?

'Er zijn eindeloos veel dingen te noemen', verzucht Ollongren. 'Onze bureaucratie is niet erg snel, het is best ingewikkeld om als buitenlander in Nederland een bankrekening te openen en er is een absoluut tekort aan geschikte huurwoningen in het middensegment.' Maar naast dit soort *hands-on* zaken moet de overheid ook op een aantal structurele veranderingen anticiperen in de digitale (deel)econo-

‘WACHT- LIJSTEN VOOR EEN SCHOOL? DAN KOMT EEN BEDRIJF HIER NIET’

mie, vindt de Amsterdamse wethouder. De stad worstelt al een paar jaar met de toevloed aan toeristen via het platform Airbnb en heeft moeizaam een overeenkomst gesloten met het bedrijf die de gemeente wat geld en invloed oplevert. ‘Onze wet- en regelgeving is niet toegesneden op dergelijke platforms’, weet Ollongren uit eigen ervaring. ‘Het gaat over logistiek, over woningverhuur, eten, klussen, noem maar op. In New York kun je alles wel via een of andere app regelen. In Nederland is weinig grip vanuit overheid, Belastingdienst, verzekeraars, et cetera op die ontwikkelingen. Dat kan slimmer, dat móet slimmer. Dan kunnen we in Nederland en de EU vooroplopen.’ Daarvoor begint de tijd weer rijp te worden, denkt Ollongren, die denkt dat de eurosceptis haar hoogtepunt beleefde in de Brexit. ‘De Brexit was een ding, nu zie je dat er met de verkiezing van Macron weer licht komt in de Europese tunnel. In deze stad zie je de ontwikkelingen voor je ogen gebeuren. Wij hebben geweldige kansen, die moeten we grijpen.’ ■

JEROEN POORTVLIET

Tattoos

Als Tweede Kamer in een demissionaire periode moet je je érgens druk over maken, dus waarom niet het hanteren van een *dresscode* voor Kamerleden. Aanleiding was het ‘lef’ van enkele nieuwbakken collega’s om zonder jasje het spreekgestoelte te betreden.

Een van hen was SP’er Peter Kwint, die ook nog eens een tatoeage onder zijn opgestroopte overhemd (uit de broek hangend) bleek te hebben. Hij kon beter weten, want als woordvoerder van Emile Roemer wist hij natuurlijk hoe het hoorde in het huis van de politiek. Kamervoorzitter Khadija Arib sprak hem daarop aan: volgende keer een jasje graag. Maar van een échte dresscode wilde Arib desgevraagd niet weten. Hoe was haar partijgenoot Hans Spekman dan al die jaren met die slobbertruien weggekomen?

Code of niet, Kamerleden worden geacht enigszins netjes voor de dag te komen als vertegenwoordigers van het volk. Volgens Arib komen er regelmatig klachten binnen van burgers over slippers en décolletés tijdens het debat. Begrijpelijk, want die leiden af van de inhoud. De stropdas is inmiddels geen issue meer. Ik heb hem zelf ook afgezworen. Niet vanuit een Prins Claus-achtige opwelling om het juk af te werpen, maar gewoon, omdat ie mijn nek begon af te knellen. In België noemen ze Hollanders diknekkers (uitslovers), maar dat terzijde.

Verder houd ik het pak aan. Voor tatoeages hoeft niemand te vrezzen, want ik ben als de dood voor naalden. Mooi vind ik ze ook niet echt. Eentje nog wel, maar een arm vol ziet er al snel uit als een verzameling plakplaatjes die je vroeger bij kauwgom kreeg. Tatoeages worden wel steeds gangbaarder. Ook onder collega’s. Vroeger was je een zeeman, een biker, een crimineel of een ander ruig type, tegenwoordig is het een *fashion statement*. Zoals meisjes bij H&M voorgescheurde t-shirts van punk- en metalbands kunnen kopen waarvan ze nog nooit hebben gehoord.

Kamerlid kun je er dus ook mee worden. Maar goed dat het nu zomerreces is, anders zou voorzitter Arib het nóg drukker krijgen met kledingadviezen. ‘Volgende keer geen bermuda graag.’

Paul Scheer